

ZÁKLADY ŘEZBÁŘSTVÍ- KÁČA

Kdo může vyrobit?

Děvčata a chlapci ve věku 6. - 7. ročníku základní školy.
Doporučujeme pomoc učitele při operacích spojených s vrtáním.

Za jak dlouho se to stihne?

Doporučujeme v rámci vyučovacího předmětu Technika vyhradit minimálně 3 vyučovací hodiny.

Kdo zpracoval námět a výrobek doporučuje?

Miroslav Janu, Univerzita Palackého v Olomouci

Co se žáci naučí?

Očekávané výstupy učení:

- při zpracování technických materiálů využívá ruční nářadí i bezpečné elektrické nářadí,
- rozliší, roztřídí a pojmenuje základní technické materiály,
- z nabídky zvolí vhodný materiál a pracovní postup; při zhotovování výrobku dodržuje daný sled výrobních operací.

Konkrétní dovednosti:

- měření, rýsování, přesné rozdělení sektorů káči, řezání pilou a nožem, vrtání aku-vrtačkou nebo nebozezem, popis jednotlivých segmentů káči.

Jaký materiál a pomůcky potřebujeme?

Pracovní prostory:

- školní dílna, domácí prostředí, školy v přírodě, zájmové kroužky.

Materiál:

- větev z měkkého čerstvého dřeva lípy, vrby, topolu Ø 40-50 mm,
- větev ze stejných dřevin Ø 8-10 mm.

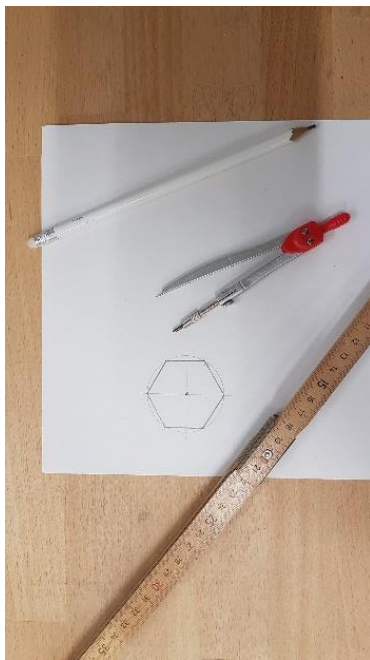
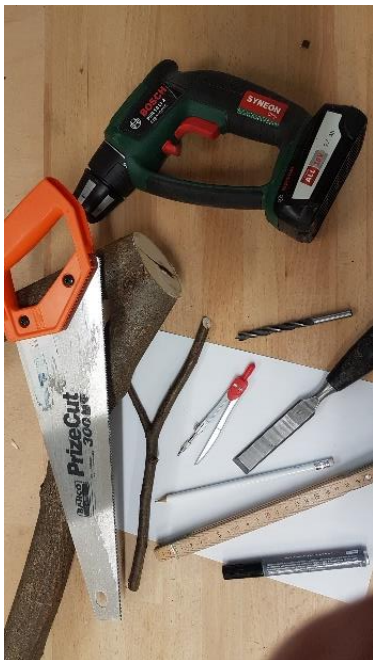
Pomůcky:

- tužka, nůžky, kružítko, metr, tenký karton, pila čepovka, aku-vrtačka nebo nebozez Ø 8mm, fixa, ploché dláto, truhlářská palička, brusný papír.

Pracovní postup

1. Ze silnější větve si ve svěráku uřízneme čepovkou kolečko tl. 15-20 mm.
2. Na karton si kružítkem narýsujeme kruh odpovídající Ø větve.
3. Kruh rozdělíme do tvaru 6ti-úhelníku a vystříháme.
4. Vystřižený 6ti-úhelník přiložíme na uříznuté kolečko, vyznačíme střed a obkreslíme jej.
5. Plochým dlátem nebo nožem odsekne přebývající materiál 6ti-úhelníku (pracujeme na podložce a s pomocí truhlářské paličky).
6. Do středu 6ti-úhelníku navrtáme otvor Ø 8 mm a celý objekt začistíme brusným papírem.
7. Z tenčí větve uřízneme kolík délky 50 mm a oba konce začistíme.
8. 6ti-úhelník fixou rozdělíme do segmentů a do jednotlivých segmentů vepíšeme hodnoty od 1 do 6.
9. Do středu vložíme kolík a pojistíme ho vodou ředitelným lepidlem.
10. Výrobek je hotov.

Metodické poznámky

1. Provedení celého výrobku si předem vyzkoušejte vyrobit, vyvarujete se případným problémům.
2. Při vrtání aku- vrtačkou je nutná pomoc učitele.

Použité zdroje a další inspirace

Knižní zdroje:

- *Malý řezbář*. Přeložil Jiří STEINER. Praha: Svojtka & Co., 2014. Pokusy, objevy, hry. ISBN 978-80-256-1331-3.
- ŠTAJNOCHR, Lubomír. *Broušení nástrojů*. 2., přeprac. vyd. Praha: Grada, 2004. Profi & hobby. ISBN 80-247-0742-X.
- MINÁŘ, Marek. *Lidové řezbářství*. Praha: Grada, 2008. Řemesla, tradice, technika. ISBN 978-80-247-1722-7.
- JOSTEN, Elmar, Thomas REICHE a Bernd WITTCHEN. *Dřevo a jeho obrábění*. Praha: Grada, 2010. Průvodce truhláře. ISBN 978-80-247-2961-9.

Internetové zdroje:

- *TechnoMet* – sbírka metodických námětů k provádění technických činností žáků ve škole, zájmovém kroužku nebo dětmi doma. Primárně se zaměřuje na aktivity pro děti a mládež ve věku od 6 do 14 let. Dostupné na: <https://www.pdf.upol.cz/ktiv/technomet>.

Vytvořeno v rámci projektu TAČR TL03000535 Vývoj systému podpory implementace inovativní koncepce technického vzdělávání na základních školách v České republice.

T A

Č R

Technologická
agentura
České republiky

Program **Éta**